

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Manuel Gereño Urretabizkaia

*Pasaia,
Gipuzkoa
(1929-2022)*

Aurkibidea

Biografia

Pasai Donibaneko
Puzkazarreta baserrian jaioa,
aita bertakoa zuen eta ama
Asteasukoa. Sei senide izan
ziren aurrerakoak. Herriko
eskolara joan zen, eta
txikitatik trebatu zen
baserriko lanetan. Esnea
partitzen zuten Pasai
Donibanen, eta Lezora ere
joaten ziren saltzera.
Bakailaoa deskargatzen ere
egin zuen lana. 24 urterekin,
itsasoan hasi zen; Pasaiaiko
itsasontzi txikietan egin izan
du lana beti: antxoatan,
atunetan, bixigutan...

Zintak

PAS-010

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxeberria, Idoia
- **Data:** 2011-06-03
- **Iraupena:** 62 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Etxeberria, Idoia

Pasarteak

1. Arraina deskargatzen eta baserriko lanetan

- **Erref:** PAS-010/003
- **Iraupena:** 0:03:00. **Hasi:** 00:03:25. **Bukatu:** 00:06:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroatera
- Itsasoa » Lehorreko lanak » Lehorreko lanak

Laburpena:

<p>Meipira joaten zen lanera, arraina deskargatzera. Baserriko lanetan ere aritu izan da; esnea partitzen zuten herrian.</p>

2. Birigarroak etxean hazi

- **Erref:** PAS-010/005
- **Iraupena:** 0:01:20. **Hasi:** 00:10:13. **Bukatu:** 00:11:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Fauna » Hegaztiak
- Aisia » Mendia eta hondartza » Errekako arrantza eta ehiza

Laburpena:

<p>Umetan birigarroak hartzen zituzten habietatik, eta etxean hazi.</p>

3. Eskopetarekin, usotan

- **Erref:** PAS-010/007
- **Iraupena:** 0:01:06. **Hasi:** 00:12:22. **Bukatu:** 00:13:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Errekako arrantza eta ehiza

Laburpena:

<p>Eskopetarekin ere ibiltzen zen, usotan.</p>

4. Lapatan eta lanpernatan, arroketan

- **Erref:** PAS-010/008
- **Iraupena:** 0:03:27. **Hasi:** 00:13:28. **Bukatu:** 00:16:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantza motak » Harraldeko arrantza

Laburpena:

<p>Lapa bila asko ibili da umetatik. Saldu ere egiten zituzten, Lezon. Lanpernak ere bai. Arraina ere arrantzatzen zuen, karraspioak eta. Olagarrorik ez.</p>

5. Arrantzan, atunetan

- **Erref:** PAS-010/010
- **Iraupena:** 0:02:49. **Hasi:** 00:17:05. **Bukatu:** 00:19:54
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantza-kanpainak » Atuna

Laburpena:

<p>24 urterekin itsasoan hasi zen, arrantzan. Atunetan, lehenengo.</p>

6. Arrantzan, antxoatan eta atunetan

- **Erref:** PAS-010/011
- **Iraupena:** 0:03:43. **Hasi:** 00:19:54. **Bukatu:** 00:23:37
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantza-kanpainak » Atuna
- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Itsasontziko bizimodua

Laburpena:

16 lagun joaten ziren itsasontzian. Antxoatan, gauez. Atunetan, zortzi kanabera erabiltzen zituzten aldiko. 16-18 egun egiten zituzten itsasontzian, bertan jan eta lo. Sukaldari ere ibili zen.

7. Atuna Getarian deskargatzen zuten

- **Erref:** PAS-010/013
- **Iraupena:** 0:01:12. **Hasi:** 00:23:55. **Bukatu:** 00:25:07
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Itsasontziko garbitasuna
- Itsasoa » Arrantza-kanpainak » Atuna

Laburpena:

Atuna Getarian deskargatzen zuten. Benteroek erosten zieten arraina; benta euskaraz izaten zen han. Denen artean itsasontzia garbitu, eta etxera.

8. Antxoatan, gauez

- **Erref:** PAS-010/014
- **Iraupena:** 0:05:22. **Hasi:** 00:25:07. **Bukatu:** 00:30:29
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantza-kanpainak » Antxoa

Laburpena:

Antxoatan ere ibili izan da. Gauez. Sarea nolakoa zen. Salabardoarekin ateratzen zuten arraina saretik itsasontzira. Antxoa asko zenean, ezin dena saldu eta simaurretarako ere erabiltzen zuten.

9. Eguberrian, bisigutan eta txitxarrota

- **Erref:** PAS-010/016
- **Iraupena:** 0:02:18. **Hasi:** 00:30:38. **Bukatu:** 00:32:56
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantza-kanpainak » Bisigua
- Itsasoa » Arrantza-kanpainak » Berdela, txitxarroa, sardina

Laburpena:

Neguan, bisigutan eta txitxarrota. Eguberri aldera hasten ziren. Aparejoarekin ibiltzen ziren, amuetan sardina gazitua jarrita. Karretearen batzen zuten aparejoa.

10. Bisigutara, lau orduko bidea

- **Erref:** PAS-010/020
- **Iraupena:** 0:01:04. **Hasi:** 00:34:44. **Bukatu:** 00:35:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantza-kanpainak » Bisigua

Laburpena:

<p>Bisigutara joateko lau orduko bidea egiten zuten, eta hurrengo egunean bueltatu. Janaria norberak eramaten zuen etxetik. Beti ezagutu du komuna itsasontzian.</p>

11. Armadoreak eta jornala

- **Erref:** PAS-010/021
- **Iraupena:** 0:02:28. **Hasi:** 00:35:48. **Bukatu:** 00:38:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Diru kontuak

Laburpena:

<p>Zazpi-zortzi arrantza ontzi zeuden lehen Pasaian. Armadoreak. Jornalaren partiketa nola izaten zen. "Partiya" eta "txakurrena".</p>

12. Sare konpontzaileak eta sareak

- **Erref:** PAS-010/027
- **Iraupena:** 0:02:15. **Hasi:** 00:42:51. **Bukatu:** 00:45:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Sare-konpontzaileak

Laburpena:

<p>Sare konpontzaileak. Barku bakoitzak bereak zituen, baina elkarri ere laguntzen zioten. Sareak tindatu egiten zituzten Meipin, eta Bonantzan jarri lehortzen.</p>

13. Patroi onak arrain asko harrapatu

- **Erref:** PAS-010/033
- **Iraupena:** 0:01:01. **Hasi:** 00:48:05. **Bukatu:** 00:49:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Arrantzaleen arteko bereizketak

Laburpena:

<p>Denetariko patroiak zeuden; patroi onek nebera betetzen zuten. Beste ontziak zeuden tokira joateko ohitura zegoen. Atunetakoa zen kanpaina gogorrena.</p>

14. Kontserba lantegiak; antxoak salmueran

- **Erref:** PAS-010/034
- **Iraupena:** 0:02:28. **Hasi:** 00:49:06. **Bukatu:** 00:51:34

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantza-kanpainak » Antxoa
- Itsasoa » Lehorreko lanak » Arrain fabrikak

Laburpena:

<p>Kontserba lantegiak Orion eta Getarian zeuden. Pasaian ere bazen bat. Eskabetxea. Antxoa asko zenean, etxean ere jartzen zuten salmueran.</p>

15. Gerra hasi zeneko oroitzapenak

- **Erref:** PAS-010/038
- **Iraupena:** 0:03:03. **Hasi:** 00:53:01. **Bukatu:** 00:56:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:

<p>Gerrako oroitzapenak. Jendea arroketa joaten zen, babesleku bila. Ez zuten inor etxean hartu. Soldaduak izan zituzten inguruan, eta kafesnea ematen zieten.</p>

16. Gerraostean, astoarekin errotara

- **Erref:** PAS-010/039
- **Iraupena:** 0:02:53. **Hasi:** 00:56:04. **Bukatu:** 00:58:57
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean
- Baserría » Baserriko lanak » Errota

Laburpena:

<p>Gerraostea. Errotarik ez zen inguruan, eta Oiartzunera joaten ziren artoarekin, gero taloak egiteko. Ogi gutxi zegoen. Astoarekin joaten ziren, batzuetan gauez. Udaletxera babarruna eraman beharra.</p>

17. Euskara diferentei buruzko iritzia

- **Erref:** PAS-010/040
- **Iraupena:** 0:01:24. **Hasi:** 00:58:57. **Bukatu:** 01:00:21
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

<p>Pasaiaiko euskara eta Oiartzungoa desberdinak dira. Donostiakoa eta Tolosakoa garbiak dira. Hondarribikoak "karramarruk" dira. Bizkaiera "zikina" iruditzen zaio.</p>

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkarte

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com